

Kolmas luku vielä. Jos joku kiinnostuu tätä lukemaan voin sitten laittaa lisääkin. 3. Luku Matti tasasi hetken hengitystään ja astui sisälle kirkkoon niin hiljaa kuin suinkin. Joka paikassa oli kynttilöitä. Ne loivat epätodellista, mutta taianomaista tunnelmaa. Jostain syystä muita joulukoristeita ei ollut. Aavemaisen hajanainen urkumusiikki korosti tunnelmaa. Se kuulosti kauniilta, mutta jotenkin surulliselta ja tilanteeseen sopimattomalta. Eikös joulun pitänyt olla syntymä nykyään - siis iloinen juhla? Vai oliko hän ymmärtänyt jotain väärin? Vilkaistuaan urkuja, hän ei myöskään nähnyt kenenkään soittavan niitä. Hän kohautti olkiaan. Eiköhän soittaja ole vain jossain ison soittimen takana, hän ajatteli. Pappi käveli paikalleen saarnastuoliin. Nähdessään Matin seisovan ovella, pappi katsoi häneen pahasti. Se katse tuntui jäätävän hänet sisältäpäin. Oliko kylässä uusi pappi? Tuota miestä hän ei nimittäin ollut aikaisemmin nähnyt. Mutta toisaalta ei hän kovin innokas kirkossa kävijä ollutkaan. Matti luikahti nopeasti istumaan suhteellisen taakse ja yritti parhaansa mukaan kätkeytyä katseelta. Pappi seiso saarnastuolissa odotellen kärsivällisesti urkumusiikin hiljentymistä. Hän naulitsi katseensa yleisöön, ei erityisesti kehenkään. Hänellä oli musta hieno puku. Hän näytti hyvin vanhalta ja kuihtuneelta. Hänen kasvonsa olivat luurankomaisen laihat ja kelmeä iho oli kiristynyt niin, että kasvot näyttivät jotenkin elottomilta. Hänellä oli kaulassa kummallinen kaulakoru. Korussa roikkui jotain, jotka näyttivät epäilyttävästi pienten eläinten luilta. Matti ei kuitenkaan katsonut tarkemmin, varmasti hän vain kuvitteli. Eiköhän se ole vain tavallista erikoisempi rukousnauha, hän ajatteli. Matti yritti keskittyä messuun, mutta jokin häiritsi häntä. Ehkä se oli jokin yleisessä tunnelmassa. Kirkossa oli oudon hiljaista. Ei kuulunut tavanomaisia kuiskutteluja, yskäyksiä ja asentojen korjailujen ääniä. Tunnelma oli jotenkin kolkko. Aivan kuin olisi ollut vielä tavallistakin kylmempi. Matti huomasi istuneensa melko taakse lähelle tummiin villahuiveihin kietoutunutta vanhaa naista, joka tuijotti pappiin häntä huomaamatta. Nainen näytti hyvin kalpealta ja hänestä uhosi jotenkin ummehtunut haju, josta Matti ei pitänyt. Hän yritti olla välittämättä siitä. Tuskinpa hänkään hirveän hyvältä haisi, siitä oli aikaa kun hän oli viimeksi kunnolla peseytynyt. Jostain syystä hän tuli ajatelleeksi äitivainajaansa. Äiti oli ollut suunnilleen tuon naisen ikäinen kuollessaan ja näyttänyt samalla tavalla kuihtuneelta. Miksi ajattelit sitä? Hän yritti karistaa ajatuksen mielestään, hän ei todellakaan kaivannut uutta vapinakohtausta. Nyt ei ollut oikea aika siihen. Urkumusiikki hiljeni ja pappi aloitti puheensa. Matti ei tietenkään ymmärtänyt sanaakaan, mutta yritti näyttää siltä kuin kuuntelisi hartaana. Ajatuksissaan hän kuitenkin palasi taas äitiinsä, tahtomattaan. Hän muisti miten isän lähdön jälkeen äiti oli pitkän aikaa kuin uudestaan eloon herännyt. Pikkuhiljaa kun fyysiset vammat paranivat, myös kaiken kattava pelko silmistä katosi. Sen jälkeen hän oli onnellinen torpan emäntä ja kovapintainen nainen, joka ei pelännyt enää mitään eikä ketään. Sitten hän sairastui - vain vuosi Jaakon kuoleman jälkeen. Siinä se sitten olikin. Se jos mikä oli elämän julmaa ironiaa. Siitä oli nyt kaksi vuotta. Matti tajusi, että vanha nainen katsoi häntä surullisesti. Nainen itse asiassa näytti häiritsevän paljon hänen äidiltään. Hänellä oli samat ystävälliset, ruskeat silmät ja sama hieman surullinen hymy. Kasvot olivat häiritsevän kalpeat. ”Matti, joko se ny jo sinunki vuoros tuli? Mitäs sinä oot tehny ko tänne jouduit?” Nainen kuiskasi ja istui hänen viereensä. Matti oli vähällä huutaa, kun tajusi, että siinä hän hänen äitinsä istui. Hän käänsi katseensa pois ja yritti teeskennellä kuuntelevansa pappia. Varmasti hän vain kuvitteli. Eihän äiti täällä voinut olla. Äiti oli kuollut. Varmasti tämä kohta häviäisi kun hän vain ei katsoisi sinne päin. Miksi käsien tärinä ei voinut loppua? ”Mee hiiteen, sinä oot maannu lauoilla jo kauan. Mee takas kirkkomaahan ja jätä minut rauhaan”, Matti kuiskasi. ”Elä poeka manaa, myö ollaan pyhällä maalla. Ja kaikkihan täällä vainaita on”, äiti kuiskasi takaisin. Matti tunsu äidin kylmän käden kädessään. He molemmat hätkähtivät. ”Mitä herran nimessä? Sinähän oot elossa. Ookko ihan mielipuoli

ko tuut elävänä vainajien messuun?” ”Siis mihin?” ”Kattelehan ympärilles.” Ja Matti katsoi. Papin silmien välistä tuli pieniä valkoisia matoja. Edessä istuvalla nuorella tytöllä oli ällöttävän vihertävä iho ja mustelmia kaulassaan. Edempänä istui jo pahemmin mätäneviä ruumiita. Muutaman rivin päässä istui jopa yksi, jolla oli hirttoköysi kaulassaan. Matti meinasi taas huutaa ja oli jo nousemassa ylös. Hänen äitinsä tarrasi häneen jäätävän kylmällä kädellään. ”Istuhan paikallas ja ole vaiti. Ne ei saa huomata, et oot elossa tai sinut revitään kappaleiksi”, äiti kuiskasi, ”Onni onnettomuudessa et oot noin karmeen näkönen ni et hirveesti eroo joukosta. Avaahan jo ny kaikki napit takistas ja laita se mahdollisimman löysästi päälles. Ko nousta ylös ja aletaan veisaa virttä, juokse henkes edestä. Elä kato taakses. Juokse ristihin kynnetylle ja vaikka mitä näkisit, elä liikahakaan paikahaltas ennen aamuu. Ymmärräkö mitä sanon?” Mutta Matti ei kuunnellut. Hän alkoi erottaa vainajien joukosta tuttuja kasvoja.